

LECTIO XVIII: Ο ΗΡΑΚΛΗΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κοντά στον Τίβερη, στο χώρο όπου αργότερα ιδρύθηκε η Ρώμη, ο θηριώδης Κάκος έκλεψε από τον Ηρακλή τα βόδια του Γηρυόνη. Ο Ηρακλής τον σκότωσε και πήρε πίσω τα βόδια του. Ο μύθος αναφέρει πως στη συνέχεια ο Εύανδρος – που κυβερνούσε εκείνον τον τόπο– αναγνώρισε τον Ηρακλή ως γιο του Δία και του έστησε ένα μεγαλόπρεπο βωμό, την Ara Maxima, όπου οι μεταγενέστεροι τον τιμούσαν. Ο μύθος αυτός ήταν ιδιαίτερα αγαπητός στους ποιητές και πεζογράφους των χρόνων του Αυγούστου.

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
Hercules boves Geryonis ex Hispania in eum locum adduxisse dicitur, ubi postea Romulus urbem Romam condidit. Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse de viā fessus ibi dormivisse. Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos. Ubi Hercules, e somno excitatus, gregem aspexit et partem abesse sensit, pergit ad proximam speluncam; sed postquam boum vestigial foras versa vidit, confusus gregem ex loco infesto amovere coepit. Sed bovum mugitus ex spelunca auditus Herculem convertit. Tum Cacus, vi prohibere eum conatus, Herculis clava interficitur.	Ο Ηρακλής τα βόδια του Γηρυόνη από την Ισπανία σ' αυτόν τον τόπο ότι οδήγησε λέγεται, όπου αργότερα ο Ρωμύλος την πόλη Ρώμη έχτισε. Κοντά στον ποταμό Τίβερη ο Ηρακλής τα βόδια ότι ξεκούρασε λέγεται κι ότι ο ίδιος από το δρόμο κουρασμένος εκεί κοιμήθηκε. Τότε ο Κάκος, ο βοσκός, έχοντας εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του, μερικά βόδια στη σπηλιά από τις ουρές τράβηξε γυρισμένα ανάποδα. Μόλις ο Ηρακλής, από τον ύπνο αφού σηκώθηκε, το κοπάδι παρατήρησε και πως ένα μέρος έλειπε κατάλαβε, κατευθύνεται προς την πιο κοντινή σπηλιά· αλλά, όταν των βοδιών τα ίχνη στραμμένα προς τα έξω παρατήρησε, βρέθηκε σε αμηχανία και το κοπάδι από τον εχθρικό τόπο να απομακρύνει άρχισε. Αλλά των βοδιών το μουγκρητό που από τη σπηλιά ακούστηκε τον Ηρακλή γύρισε προς τα πίσω. Τότε ο Κάκος,

	με τη βία να τον εμποδίσει προσπαθώντας, από του Ηρακλή το ρόπαλο σκοτώνεται.
--	--

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ
fluvium: flumen dormivisse: δαρθάνω = κοιμάμαι pastor: > πάστορας = ιερέας speluncā: < αρχ. σπήλυγγα, αιτ. του σπήλυγξ traxit: ex-traho· πρβ. τρακτέρ << γαλλ. gregem: άγείρω = συγκεντρώνω foras: θύρα.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΕΠΙΘΕΤΑ	ΡΗΜΑΤΑ
<u>A' ΚΛΙΣΗ</u> ΘΗΛΥΚΑ ✓ Hispania-Hispaniae = Ισπανία ✓ Roma-Romae = Ρώμη ✓ Via-viae = δρόμος ✓ Cauda-caudae = ουρά ✓ Clava-clavae = ρόπαλο ✓ Spelunca-speluncae = σπηλιά ΑΡΣΕΝΙΚΑ ✓ Geryones-Geryonae = Γηρυόνης <u>B' ΚΛΙΣΗ</u> ΑΡΣΕΝΙΚΑ ✓ Romulus-Romuli = Ρωμύλος ✓ Cacus-Caci = Κάκος ✓ Fluvius-fluvii = ποταμός ✓ Somnus-somni = ύπνος ✓ Locus-loci = τόπος Loca-locorum = τόποι Loci-locorum = χωρία βιβλίων ΟΥΔΕΤΕΡΑ ✓ Vestigium-vestigii/i = ίχνος <u>Γ' ΚΛΙΣΗ</u> ΑΡΣΕΝΙΚΑ ✓ Geryo-Geryonis = Γηρυόνης ✓ Hercules-Herculis = Ηρακλής ✓ Bos-bovis = βόδι ✓ Tiberis-Tiberis = Τίβερης ✓ Pastor-pastoris = βοσκός ✓ Grex-gregis = αγέλη ΘΗΛΥΚΑ ✓ Urbs-urbis = πόλη ✓ Vis = δύναμη ✓ Pars-partis = μέρος <u>Δ' ΚΛΙΣΗ</u> ΑΡΣΕΝΙΚΑ ✓ Mugitus-mugitus = μουγκρητό	<u>B' ΚΛΙΣΗ</u> ✓ infestus-infesta-infestum = εχθρικός-η-ο infestior-infestior-infestius infestissimus-infestissima-infestissimum ✓ fretus-freta-fretum = ο-η-το έχων-ουσα-ον εμπιστοσύνη/αυτοπεποίθηση ✓ fessus-fessa-fessum = κουρασμένος-η-ο ✓ aversus-aversa-aversum = γυρισμένος-η-ο ανάποδα ✓ conatus-conata-conatum = αυτός-η-ο που προσπαθεί ✓ proximus-proxima-proximum: (prope) = κοντά Propior-propior-propius = κοντινότερος-η-ο Proximus-proxima-proximum = ο-η-το πιο κοντινός-η-ο	<u>ΣΥΝΘΕΤΟ ΤΟΥ ΣΥΜ ΡΗΜΑ</u> ✓ absum-afui-_-abesse = απουσιάζω <u>ΕΛΛΕΙΠΤΙΚΟ ΡΗΜΑ</u> ✓ coepi-_-coepisse = άρχισα (αναπληρώνει χρόνους από το ρήμα incipio) <u>A' ΣΥΖΥΓΙΑ</u> ✓ excito-excitavi-excitatum-excitare = ξυπνώ ✓ conor-conatus sum-conari = προσπαθώ <u>B' ΣΥΖΥΓΙΑ</u> ✓ video-vidi-visum-videre = βλέπω ✓ amoveo-amovi-amotum-amovere = απομακρύνω ✓ prohibeo-prohibui-prohibitum-prohibere = εμποδίζω <u>Γ' ΣΥΖΥΓΙΑ</u> ✓ adduco-adduxi-adductum-adducere = οδηγώ προς ✓ dico-dixi-dictum-dicere = λέω ✓ condo-condidi-conditum-condere = ιδρύω/κτίζω ✓ reficio-refeci-refectum-reficere = ξεκουράζω ✓ fero-tuli-latum-ferre = φέρω/αναφέρω ✓ traho-traxi-tractum-trahere = σύρω ✓ avertō-averti-aversum-avertere = γυρίζω ανάποδα ✓ aspicio-aspexi-aspectum-aspicere = κοιτάζω/παρατηρώ ✓ pergo-perrexi-perrectum-pergere = κατευθύνομαι προς ✓ verito-verti-versum-vertere = στρέφω ✓ confundo-confudi-confusum-confundere = συγχέω ✓ converto-converti-conversum-convertere = γυρίζω προς τα πίσω κάποιον-α-ο/κάτι ✓ interficio-interfeci-interfectum-interficere = σκοτώνω ✓ fatiscor-_-fatisci = κουράζομαι <u>Δ' ΣΥΖΥΓΙΑ</u> ✓ dormio-dormivi-dormitum-dormire = κοιμάμαι ✓ sentio-sensi-sensum-sentire = καταλαβαίνω/αισθάνομαι/αντιλαμβάνομαι ✓ audio-audivi-auditum-audire = ακούω

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ	ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ	ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ
✓ et = και(συμπλεκτικός) ✓ sed = αλλά(αντιθετικός) ✓ ubi = όταν(χρονικός) ✓ postquam = αφού(χρονικός)	✓ Ex+αφαιρετική ✓ De+αφαιρετική ✓ In+αφαιρετική ✓ In+αιτιατική ✓ Ad+αιτιατική ✓ Prope+αιτιατική	✓ Ubi = όπου(τοπικό) ✓ Postea = αργότερα(χρονικό) ✓ Ibi = εκεί(τοπικό) ✓ Tum = τότε(χρονικό) ✓ Foras = προς τα έξω(τροπικό)
ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ		
✓ Is-ea-id = αυτός-η-ο (οριστική) ✓ Ipse-ipsa-ipsum = ο-η-το ίδιος-α-ο (οριστική) ✓ Quidam-quaedam-quoddam = κάποιος-α-ο (αόριστη επιθετική)		

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ
Hercules boves Geryonis ex Hispania in eum locum adduxisse dicitur: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό	
Hercules: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης Hercules-Herculis boves: αιτιατική πτώση, πληθυντικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης bos-bovis Geryonis: γενική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης Geryo-Geryonis ex: πρόθεση + αφαιρετική Hispania: αφαιρετική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού α' κλίσης Hispania-Hispaniae in: πρόθεση + αιτιατική eum: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος της οριστικής αντωνυμίας is-ea-id locum: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού β' κλίσης locus-loci (Προσοχή: ως ουδέτερο Loca-locorum = τόποι, ως αρσενικό Loci-locorum = χωρία βιβλίων) adduxisse: απαρέμφατο, χρόνος παρακείμενος, ενεργητική φωνή του ρήματος γ' συζυγίας adduco-adduxi-adductum-adducere dicitur: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος ενεστώτας, παθητική φωνή του ρήματος γ' συζυγίας dico-dixi-dictum-dicere	dicitur: ρήμα λεκτικό προσωπικό Hercules: υποκείμενο στο dicitur και στο στο adduxisse (ταυτοπροσωπία) adduxisse: αντικείμενο στο dicitur και ειδικό απαρέμφατο boves: αντικείμενο στο adduxisse Geryonis: γενική κτητική στο boves ex Hispania: εμπρόθετος προσδιορισμός της απομάκρυνσης από τόπο in locum: εμπρόθετος προσδιορισμός κίνησης σε τόπο eum: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο locum
ubi postea Romulus urbem Romam condidit: δευτερεύουσα αναφορική πρόταση,	

προσδιοριστική στο in eum locum. Εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα , εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό, χρόνο παρακειμένου, γιατί αναφέρεται στο παρελθόν κι εκφράζει το προτερόχρονο	
ubi: αναφορικό, τοπικό επίρρημα postea: χρονικό επίρρημα Romulus: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης Romulus-Romuli urbem: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης urbs-urbis Romam: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού α' κλίσης Roma-Romae condidit: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος παρακειμένος, ενεργητική φωνή του ρήματος γ' συζυγίας condo-condidi-conditum-condere	condidit: ρήμα Romulus: υποκείμενο στο condidit urbem: αντικείμενο στο condidit Roman: ονοματικός ομοιόπτωτος προσδιορισμός επεξήγηση στο urbem postea: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου ubi: επιρρηματικός προσδιορισμός στάσης σε τόπο
prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό	
prope: πρόθεση + αιτιατική Tiberim: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης Tiberis-Tiberis fluvium: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού β' κλίσης fluvius-fluvii Hercules: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης Hercules-Herculis boves: αιτιατική πτώση, πληθυντικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης bos-bovis refecisse: απαρέμφατο, χρόνος παρακειμένος, ενεργητική φωνή του ρήματος γ' συζυγίας reficio-refeci-refectum-reficere fertur: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος ενεστώτας, παθητική φωνή του ρήματος γ' συζυγίας fero-tuli-latum-ferre	fertur: προσωπικό λεκτικό ρήμα Hercules: υποκείμενο στο fertur και στο refecisse (ταυτοπροσωπία) refecisse: αντικείμενο στο fertur boves: αντικείμενο στο refecisse, prope Tiberim: εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου fluvium: ονοματικός ομοιόπτωτος προσδιορισμός παράθεση στο Tiberim
et ipse de via fessus ibi dormivisse: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό (συνδέεται παρατακτικά με την κύρια μέσω του συμπλεκτικού συνδέσμου et)	
et: συμπλεκτικός, παρατακτικός σύνδεσμος ipse: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος της οριστικής αντωνυμίας ipse-ipsa-ipsum de: πρόθεση + αφαιρετική via: αφαιρετική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού α' κλίσης via-viae fessus: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός,	fertur: εννοούμενο ρήμα, ipse: υποκείμενο στο fertur dormivisse: αντικείμενο στο fertur και ειδικό απαρέμφατο ipse: υποκείμενο στο dormivisse (ταυτοπροσωπία) ibi: επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου fessus: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο ipse ή

αρσενικό γένος της μετοχής χρόνου παρακειμένου, παθητικής φωνής του αποθετικού ρήματος γ' συζυγίας <i>fatiscor,-,-,fatisci</i> <i>ibi</i>: τοπικό επίρρημα <i>dormivisse</i>: απαρέμφατο, χρόνος παρακειμένος, ενεργητική φωνή του ρήματος δ' συζυγίας <i>dormio-dormivi-dormitum-dormire</i>	αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος (<i>ipse</i>) <i>de via</i>: εμπρόθετος προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου
Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό	
<i>Tum</i>: χρονικό επίρρημα <i>Cacus</i>: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού β' κλίσης <i>Cacus-Caci</i> <i>pastor</i>: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού β' κλίσης <i>pastor-pastoris</i> <i>fretus</i>: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του επιθέτου β' κλίσης <i>fretus-freta-fretum</i> <i>viribus</i>: αφαιρετική πτώση, πληθυντικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης <i>vis</i> <i>boves</i>: αιτιατική πτώση, πληθυντικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης <i>bos-bovis</i> <i>quosdam</i>: αιτιατική πτώση, πληθυντικός αριθμός, αρσενικό γένος της αόριστης επιθετικής αντωνυμίας <i>quidam-quaedam-quoddam</i> <i>in</i>: πρόθεση + αιτιατική <i>speluncam</i>: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού α' κλίσης <i>spelunca-speluncae</i> <i>caudis</i>: αφαιρετική πτώση, πληθυντικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού α' κλίσης <i>cauda-caudae</i> <i>traxit</i>: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος παρακειμένος, ενεργητική φωνή του ρήματος γ' συζυγίας <i>traho-traxi-tractum-trahere</i> <i>aversos</i>: αιτιατική πτώση, πληθυντικός αριθμός, αρσενικό γένος της μετοχής χρόνου παρακειμένου παθητικής φωνής του ρήματος γ' συζυγίας <i>averto-averti-aversum-avertere</i>	<i>traxit</i>: ρήμα <i>Cacus</i>: υποκείμενο στο <i>traxit</i> <i>pastor</i>: ονοματικός ομοιόπτωτος προσδιορισμός παράθεση στο <i>Cacus</i> <i>boves</i>: αντικείμενο στο <i>traxit</i> και (υποκείμενο της μετοχής <i>aversos</i>) <i>quosdam</i>: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο <i>boves</i> <i>caudis</i>: αφαιρετική του οργάνου <i>in speluncam</i>: εμπρόθετος κίνησης σε τόπο <i>aversos</i>: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο <i>boves</i> ή τροπική μετοχή, συνημμένη στο αντικείμενο του ρήματος (<i>boves</i>) <i>fretus</i>: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο <i>Cacus</i> <i>viribus</i>: αφαιρετική του μέσου
Ubi Hercules, e somno excitatus, gregem aspexit: δευτερεύουσα χρονική πρόταση, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο <i>ubi</i>, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει μόνο το χρόνο και τίποτα άλλο, χρόνου παρακειμένου, γιατί δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.	
<i>Ubi</i>: χρονικός σύνδεσμος <i>Hercules</i>: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός,	<i>aspexit</i>: ρήμα <i>Hercules</i>: υποκείμενο στο <i>aspexit</i>

αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης Hercules-Herculis e: προθεση + αφαιρετική somno: αφαιρετική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού β' κλίσης somnus-somni excitatus: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος της μετοχής χρόνου παρακειμένου, παθητικής φωνής του ρήματος α' συζυγίας excito-excitati-excitatum-excitare gregem: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης grex-gregis aspexit: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος παρακειμένος, ενεργητική φωνή του ρήματος γ' συζυγίας aspicio-aspexi-aspectum-aspicere	gregem: αντικείμενο στο aspexit excitatus: χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος (Hercules), η οποία δηλώνει το προτερόχρονο e somno: εμπρόθετος απομάκρυνσης ή εξόδου από κατάσταση.
et partem abesse sensit: δευτερεύουσα χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας. Συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη με τον συμπλεκτικό σύνδεσμο et, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει μόνο το χρόνο και τίποτα άλλο, χρόνου παρακειμένου, γιατί δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.	
et: συμπλεκτικός παρατακτικός σύνδεσμος partem: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης pars-partis abesse: απαρέμφατο, χρόνος ενεστώτας, του ρήματος absum,afui,-,abesse sensit: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος παρακειμένος, ενεργητική φωνή του ρήματος δ' συζυγίας sentio-sensi-sensum-sentire	sensit: ρήμα, (Hercules ενν.) : υποκείμενο , abesse : ειδ. απαρ. αντικείμενο στο sensit, partem: υποκείμενο στο abesse (ετεροπροσωπία).
pergit ad proximam speluncam: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό	
pergit: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος παρακειμένος, ενεργητική φωνή του ρήματος γ' συζυγίας pergo-perrexī-perrectum-pergere ad: πρόθεση + αιτιατική proximam: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του επιθέτου β' κλίσης υπερθετικού βαθμού proximus-proxima-proximum speluncam: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού α' κλίσης spelunca-speluncae	pergit: ρήμα Hercules: εννοούμενο υποκείμενο στο pergit ad speluncam: εμπρόθετος προσδιορισμός κίνησης σε τόπο proximam: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο speluncam
sed... confusus gregem ex loco infesto amovere coepit: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό	
sed: αντιθετικός σύνδεσμος confusus: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός,	coepit: ρήμα Hercules: εννοούμενο υποκείμενο στο coepit και

αρσενικό γένος της μετοχής χρόνου παρακειμένου παθητικής φωνής του ρήματος γ' συζυγίας confundo-confudi-confusum-confundere gregem: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης grex-gregis ex: πρόθεση + αφαιρετική loco: αφαιρετική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού β' κλίσης locus-loci (Προσοχή: ως ουδέτερο Loca-locorum = τόποι, ως αρσενικό Loci-locorum = χωρία βιβλίων) infesto: αφαιρετική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του επιθέτου β' κλίσης infestus-infesta-infestum amovere: απαρέμφατο, χρόνος ενεστώτας, ενεργητική φωνή του ρήματος β' συζυγίας amoveo-amovi-amotum-amovere coepit: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος παρακείμενος, ενεργητική φωνή του ελλειπτικού ρήματος coepi,-,coepisse	στο στο amovere (ταυτοπροσωπία), amovere: αντικείμενο στο coepit και τελικό απαρέμφατο gregem: αντικείμενο στο amovere ex loco: εμπρόθετος προσδιορισμός της απομάκρυνσης infesto: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο loco, confusus: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος (Hercules) και δηλώνει το προτερόχρονο
postquam boum vestigia foras versa vidit: δευτερεύουσα χρονική πρόταση, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο postquam, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει μόνο το χρόνο και τίποτα άλλο, χρόνου παρακειμένου, γιατί δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν	
postquam: χρονικός σύνδεσμος boum: γενική πτώση, πληθυντικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης bos-bovis vestigia: αιτιατική πτώση, πληθυντικός αριθμός, ουδέτερο γένος του ουσιαστικού β' κλίσης vestigium-vestigii/i foras: τροπικό επίρρημα versa: αιτιατική πτώση, πληθυντικός αριθμός, ουδέτερο γένος της μετοχής χρόνου παρακειμένου, παθητικής φωνής του ρήματος γ' συζυγίας verito-verti-versum-vertere vidit: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος παρακείμενος, ενεργητική φωνή του ρήματος β' συζυγίας video-vidi-visum-videre	vidit: ρήμα Hercules: εννοούμενο υποκείμενο στο vidit vestigia: αντικείμενο στο vidit και υποκείμενο στο versa versa: κατηγορηματική μετοχή, συνημμένη στο αντικείμενο του ρήματος vestigia boum: γενική κτητική στο vestigia foras: επιρρηματικός προσδιορισμός κίνησης σε τόπο
Sed boum mugitus ex spelunca auditus Herculem convertit: κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό	
Sed: αντιθετικός σύνδεσμος boum: γενική πτώση, πληθυντικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης bos-bovis mugitus: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός,	convertit: ρήμα mugitus: υποκείμενο στο convertit boum: γενική υποκειμενική στο mugitus Herculem: αντικείμενο στο convertit auditus: επιθετική μετοχή στο, δηλώνει το

αρσενικό γένος του ουσιαστικού δ' κλίσης mugitus-mugitus ex: πρόθεση + αφαιρετική spelunca: αφαιρετική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού α' κλίσης spelunca-speluncae auditus: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος της μετοχής χρόνου παρακειμένου, παθητικής φωνής του ρήματος δ' συζυγίας audio-audivī-auditum-audire Herculem: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης Hercules-Herculis convertit: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος παρακειμένος, ενεργητική φωνή του ρήματος γ' συζυγίας convertō-converti- conversum-convertere	προτερόχρονο mugitus: υποκείμενο στο auditus ex spelunca: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης
Tum Cacus, vi prohibere eum conatus, Herculis clava interficitur: κύρια πρόταση	
Tum: χρονικό επίρρημα Cacus: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού β' κλίσης Cacus- Caci vī: αφαιρετική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης vīs prohibere: απαρέμφατο, χρόνος ενεστώτας, ενεργητική φωνή του ρήματος β' συζυγίας prohibeo-prohibui-prohibitum-prohibere eum: αιτιατική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος της οριστικής αντωνυμίας is-ea-id conatus: ονομαστική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος της μετοχής χρόνου παρακειμένου του αποθετικού ρήματος α' συζυγίας conor-conatus sum-conari Herculis: γενική πτώση, ενικός αριθμός, αρσενικό γένος του ουσιαστικού γ' κλίσης Hercules- Herculis clava: αφαιρετική πτώση, ενικός αριθμός, θηλυκό γένος του ουσιαστικού α' κλίσης clava-clavae interficitur: γ' ενικό πρόσωπο, οριστική έγκλιση, χρόνος ενεστώτας, παθητική φωνή του ρήματος γ' συζυγίας interficio-interfeci-interfectum-interficere	interficitur: ρήμα Cacus: υποκείμενο στο interficitur και στο prohibere (ταυτοπροσωπία) clava: αφαιρετική του οργάνου Herculis: γενική κτητική στο clava tum: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, conatus: χρονική ή αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος (Cacus) και δηλώνει το προτερόχρονο prohibere: αντικείμενο στο conatus και τελικό απαρέμφατο eum: αντικείμενο στο prohibere vī: αφαιρετική του τρόπου.